

**Informacja
o sytuacji Krajowych Instytucji Płatniczych (KIP)
i Biur Usług Płatniczych (BUP) w II kwartale 2013 r.**

stan na 17 września 2013 roku

**URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
DEPARTAMENT BANKOWOŚCI KOMERCYJNEJ I SPECJALISTYCZNEJ
ORAZ INSTYTUCJI PŁATNICZYCH**

WARSZAWA, 2013

Spis treści

A. Streszczenie	3
B. Biura usług płatniczych (BUP)	5
I. Charakterystyka transakcji płatniczych BUP w II kwartale 2013 r.	5
1. Liczba i wartość transakcji płatniczych	5
2. Zabezpieczenia (polisy/gwarancje) transakcji realizowanych przez BUP	8
II. Postępowania BUP w sprawie kar pieniężnych według stanu na dzień 17 września 2013 r. .	10
III. Proponowane działania nadzorcze wobec BUP	11
C. Krajowe instytucje płatnicze (KIP).....	12
I. Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP	12
II. Informacja o sytuacji finansowej KIP	13
1. Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych.....	13
2. Wartość posiadanych środków pieniężnych.....	14
3. Informacja o wykonanych transakcjach płatniczych w okresie sprawozdawczym.....	14
4. Dodatkowe roczne sprawozdania finansowe za 2012 r.	15
D. Załącznik: Analiza i podsumowanie wyników badania ankietowego działalności biur usług płatniczych w I półroczu 2013 r.....	17
1. Wprowadzenie.....	17
2. Przychody BUP z tytułu prowadzenia działalności innej niż świadczenie usług płatniczych.....	18
3. Liczba zrealizowanych zleceń płatniczych	20
4. Wartość zrealizowanych zleceń płatniczych.....	20
5. Terminowość zrealizowanych zleceń płatniczych.....	21
6. Podsumowanie	23

Informacja o sytuacji Krajowych Instytucji Płatniczych (KIP) i Biur Usług Płatniczych (BUP) w II kwartale 2013 r.

stan na 17 września 2013 roku

A. Streszczenie

Materiał zawiera informacje o liczbie i wartości transakcji biur usług płatniczych i krajowych instytucji płatniczych, zrealizowanych w II kwartale 2013 r.

Analiza danych sprawozdawczych, przesłanych przez biura usług płatniczych oraz krajowe instytucje płatnicze za II kwartał 2013 r., została przedstawiona wg stanu na dzień 17 września 2013 r.

W celu wydłużenia horyzontu oceny zachodzących zmian, analiza danych sprawozdawczych za II kwartał 2013 r. została uzupełniona o informacje dotyczące I kwartału 2013 r., jak również III i IV kwartału 2012 r.

Dodatkowo, w materiale zawarto informację o wynikach badania ankietowego oraz opis stanu postępowań administracyjnych w sprawie kar pieniężnych dla BUP z tytułu nieprzekazania do KNF w ustawowym terminie oryginału umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji oraz informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych wykonanych w roku 2012.

Najważniejsze informacje dotyczące BUP

- 1) **W II kwartale br. 1 237 biur usług płatniczych było zobowiązanych do przesłania informacji sprawozdawczej do KNF. Do dnia 17 września br. informacje te przesłało 969 biur (78%).** Dla porównania, do końca listopada 2012 r. 837 (77%) spośród 1 085 zarejestrowanych biur przesłało informacje sprawozdawcze za III kwartał 2012 r., za IV kwartał 2012 r. - odpowiednio do końca marca 2013 r. 1 035 (92%) biur spośród 1 122 zarejestrowanych, a za I kwartał 2013 r. odpowiednio 951 (82%) biur spośród 1 159 objętych tym obowiązkiem przesłało informacje sprawozdawcze do końca czerwca 2013 r. Warto podkreślić, że informacje za IV kwartał 2012 r. były przesyłane wraz z informacją roczną, stanowiącą podstawę ustalenia kosztów nadzoru nad analizowanym segmentem rynku usług płatniczych.
- 2) Liczba i wartość wykonanych przekazów pieniężnych w II kwartale 2013 r. (9,3 mln przekazów o łącznej wartości 1,5 mld zł) wzrosła w stosunku do I kwartału 2013 r. odpowiednio o 4% i 6,4% (z 8,9 mln przekazów o wartości 1,4 mld zł) i była zbliżona do danych za IV kwartał 2012 r. (9,4 mln przekazów o wartości 1,5 mld zł). Należy mieć na uwadze, że w odniesieniu do danych za IV kwartał 2012 r. większa liczba podmiotów przesłała do KNF informacje sprawozdawcze¹.

¹ Wzrost po stronie BUP dyscypliny w zakresie przekazania KNF informacji sprawozdawczych w ostatnim kwartale roku ma związek z dokonywanym w tym okresie rozliczeniem kosztów nadzoru.

- 3) Do dnia 17 września 2013 r. ze swych obowiązków sprawozdawczych wobec KNF nie wywiązało się:
 - a. 268 biur usług płatniczych (22% BUP wpisanych do rejestru KNF do końca czerwca br.), które nie przesłały informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych za II kwartał 2013 r.;
 - b. 93 biura usług płatniczych (8% BUP wpisanych do rejestru KNF do końca czerwca br.), które nie przesłały umowy gwarancji albo polisy ubezpieczeniowej.

Powyższy fakt generuje ryzyko systemowe i stanowi potencjalne zagrożenie dla pewności obrotu i stabilności krajowego systemu finansowego. Należy dodać, że na podstawie obowiązujących przepisów, regulujących funkcjonowanie krajowego rynku usług płatniczych, KNF nie posiada uprawnień, umożliwiających wykreślenie z rejestru tych BUP, które nie wywiązują się z ciężących na nich obowiązków sprawozdawczych, o których mowa powyżej.

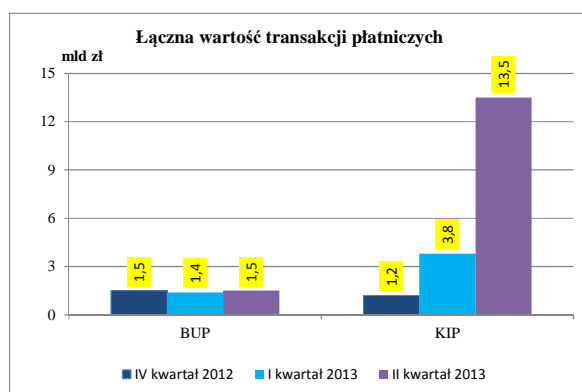
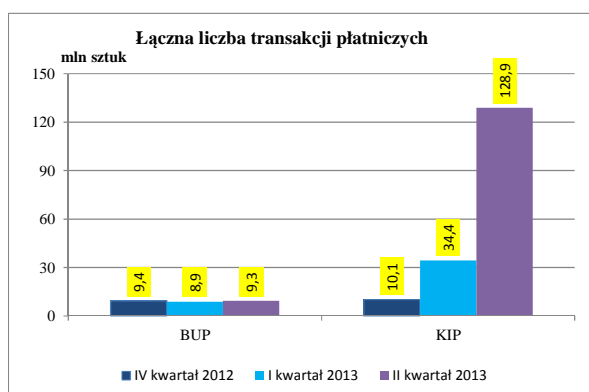
- 4) Biura usług płatniczych realizują przekazy o średniej miesięcznej wartości 481 mln zł ogółem, a jednocześnie posiadają zabezpieczenia w wysokości 31 mln zł, **co oznacza, że średni miesięczny poziom pokrycia realizowanych przez BUP transakcji obniżył się w II kwartale 2013 r. do poziomu 6,4%**. W I kwartale 2013 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 457 mln zł, wartość zabezpieczeń 31 mln zł, a miesięczny poziom ochrony 6,8%. W IV kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 491 mln zł, wartość zabezpieczeń 34 mln zł, a miesięczny poziom ochrony - 7%. W III kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 324 mln zł, natomiast wartość zabezpieczeń 26 mln zł, co przekładało się na miesięczny poziom ochrony w wysokości 7,9%.

Dane dotyczące BUP

- 1) Średni poziom zabezpieczenia realizowanych przez BUP transakcji w okresie miesięcznym obniżył się w II kwartale 2013 r. w stosunku do okresów poprzednich i wynosi obecnie 6,4%. Z danych przekazywanych KNF przez BUP wynika, że z kwartału na kwartał maleje wskaźnik zabezpieczenia realizowanych transakcji przez polisy ubezpieczeniowe albo umowy gwarancji.
- 2) Kolejne okresy sprawozdawcze potwierdzają fakt, że znaczna grupa biur usług płatniczych przekazuje wymagane na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2011 r. Nr 199 poz. 1175 z późn. zm., dalej: uup) informacje sprawozdawcze do KNF ze znacznym opóźnieniem albo nie wypełnia tego obowiązku. Na podstawie obowiązujących przepisów, KNF nie może wykreślić z rejestru BUP, które nie wywiązują się ze swoich obowiązków sprawozdawczych.
- 3) Zgodnie z uup, standardowe działania nadzorcze KNF obejmują następujące elementy:
 - monitorowanie terminowości przekazywania informacji sprawozdawczych;
 - monitorowanie przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów;
 - informowanie BUP o obowiązku ograniczenia skali działalności albo konieczności przekształcenia się w KIP w razie przekroczenia ustawowego limitu miesięcznych obrotów w wysokości 500 tys. euro (w II kwartale br. 4 biura przekroczyły dopuszczalny przez przepisy uup limit transakcji).

Informacje i dane dotyczące KIP

- 1) W II kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń 4 podmiotom na prowadzenie działalności w charakterze krajowych instytucji płatniczych. Na koniec czerwca br. zezwolenia posiadało łącznie 12 KIP².
- 2) Łączna liczba i wartość transakcji wykonanych w II kwartale 2013 r. przez 12 KIP była znacząco wyższa niż skala działalności zrealizowanej przez 969 BUP. Wraz z uzyskiwaniem przez kolejne podmioty licencji na działalność w charakterze krajowych instytucji płatniczych, dynamicznie zwiększa się dysproporcja w kolejnych kwartałach między łączną skalą działalności KIP a BUP mierzoną łączną liczbą i wartością realizowanych transakcji.

- 3) Z analizy danych sprawozdawczych KIP za I i II kwartał 2013 r. oraz IV kwartał 2012 r. wynika, że kapitały założycielskie instytucji płatniczych są kilkukrotnie wyższe od ustawowego minimum. Wyraźnie widać dominację kilku KIP o ugruntowanej pozycji na rynku usług płatniczych, prowadzących działalność na dużą skalę.
- 4) Oprócz weryfikacji standardowej sprawozdawczości dotyczącej liczby i wartości zawieranych transakcji, KNF koncentruje się również na analizie osiągniętych przez KIP wyników finansowych w kontekście ich zgodności z przedstawionymi planami finansowymi.

B. Biura usług płatniczych (BUP)

I. Charakterystyka transakcji płatniczych BUP w II kwartale 2013 r.

1. Liczba i wartość transakcji płatniczych

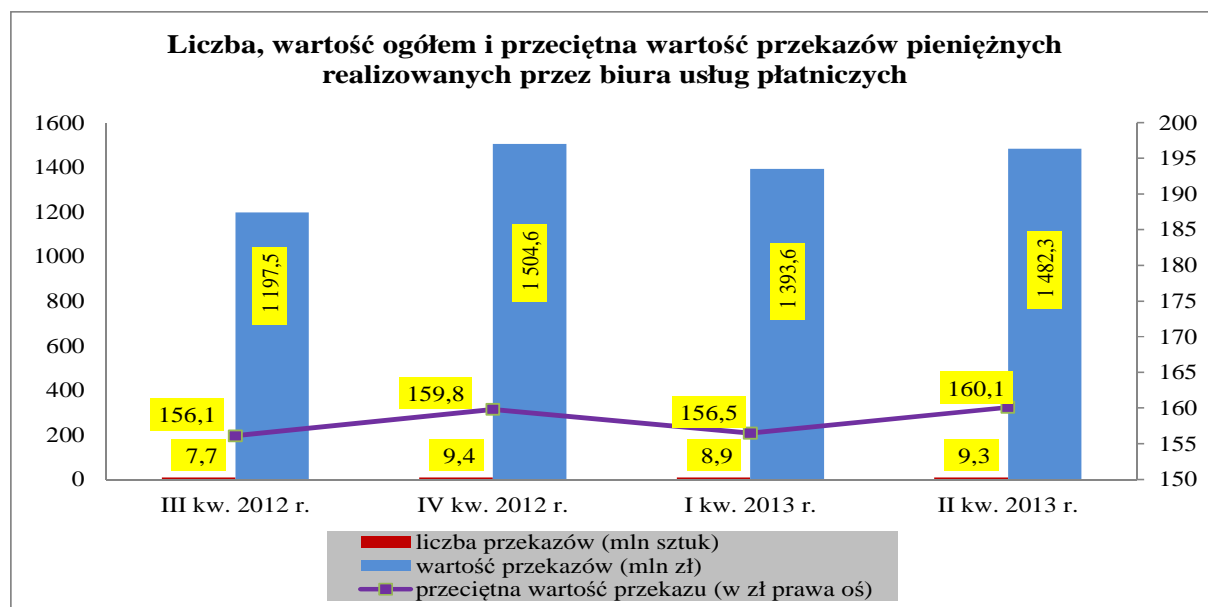
Na koniec II kwartału 2013 r. 1 237 biur usług płatniczych było zobowiązanych do przekazania KNF informacji o liczbie i wartości zrealizowanych przekazów pieniężnych.

Do dnia 17 września 2013 r. ww. informacje przesłały 969 biura (w tym 10 biur wyjaśniło, że pomimo wpisu do rejestru, nie rozpoczęło świadczenia usług płatniczych). Natomiast 268 biur nie przesłało ww. informacji.

² W dniu 3 i 17 września br. zezwolenia otrzymały kolejne 4 KIP-y, tym samym liczba KIP wzrosła do 16 podmiotów. Na dzień 17 września br. 28 wniosków jest w trakcie rozpatrywania przez KNF.

Biura usług płatniczych wykonały 9,3 mln transakcji płatniczych o łącznej wartości 1,5 mld zł.

Średnia wartość jednego przekazu pieniężnego wyniosła 160 zł.

Realizacja obowiązków sprawozdawczych przez biura usług płatniczych

Wyszczególnienie	III kw. 2012 r.	IV kw. 2012 r.	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.
Liczba biur, które powinny przesłać informację	1 085	1 122	1 159	1 237
Liczba biur, które przesyłały informację	837	1 035	951	969
Liczba biur, które nie przesyłały informacji	248	87	208	268
% BUP które przesyłały informację	77	92	82	78

Przeciętne biuro usług płatniczych wykonało transakcje płatnicze o wartości 1 530 tys. zł (w I kw. 2013 r. i IV kw. 2012 r. odpowiednio: 1 465 tys. zł i 1 458 tys. zł).

Z danych sprawozdawczych biur usług płatniczych za II kwartał 2013 r. wynika, że 517 biur zrealizowało przekazy pieniężne w przedziale do 1 mln zł (w łącznej wysokości 233,4 mln zł), natomiast 64 biura zrealizowały przekazy o wartości powyżej 4 mln zł (w łącznej wysokości 480,2 mln zł), przy czym w tej grupie znajdują się 4 biura, które przekroczyły kwartalny limit wartości transakcji w wysokości 1,5 mln euro. Spośród wskazanych 4 biur, wnioski do KNF o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej złożyły 3 biura³, natomiast czwarte w lipcu br. zostało powiadomione o konieczności złożenia takiego wniosku albo dostosowaniu skali prowadzonej działalności do ustawowego limitu.

W przypadku większości biur (755) przeciętna wartość przekazu mieściła się w przedziale od 100 zł do 200 zł, w 35 BUP - poniżej 100 zł, a w pozostałych 169 BUP - powyżej 200 zł, przy czym w 5 z nich średnia wartość przekazu wyniosła od 1 tys. zł do 7,7 tys. zł. Ze wspomnianych 5 BUP, dwa prowadzą działalność jako kantory walutowe, w których klienci po wymianie walut składają

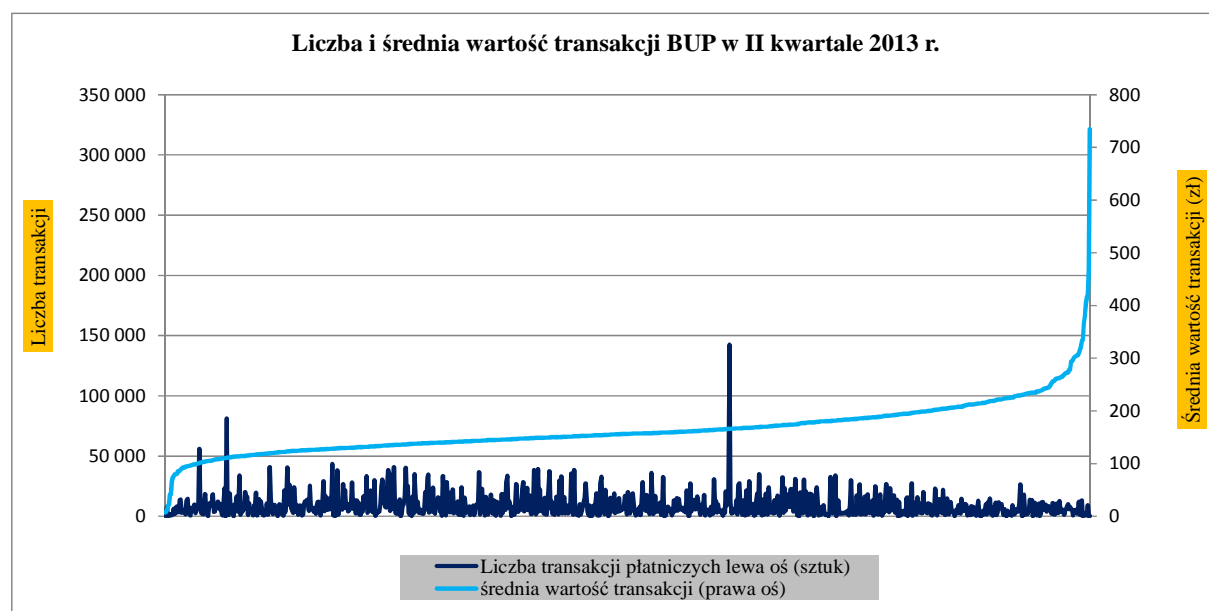
³ W czerwcu br. jeden z podmiotów złożył wniosek o umorzenie postępowania w związku z zaprzestaniem działalności, która wymaga zezwolenia przewidzianego dla KIP.

zlecenie przekazania środków na rachunek odbiorcy, jedno biuro usług płatniczych obsługuje zakupy internetowe oraz prowadzi dystrybucję materiałów marketingowych, kolejne dwa zajmują się natomiast doradztwem finansowo-ubezpieczeniowym.

Biura usług płatniczych według wartości wykonanych przekazów pieniężnych

		0 - 0,5 mln zł	0,5 mln zł - 1 mln zł	1 mln zł - 2 mln zł	2 mln zł - 3 mln zł	3 mln zł - 4 mln zł	powyżej 4 mln zł
Liczba biur	II kw. 2013	291	226	223	110	55	64
	I kw. 2013	273	223	223	119	47	66
	IV kw. 2012	316	229	249	122	47	72
	III kw. 2012	235	202	202	100	37	61
Wartość wykonanych przekazów (mln zł)	II kw. 2013	69,3	164,1	316,1	265,2	187,4	480,2
	I kw. 2013	64,4	163,3	312,9	291,4	158,3	403,2
	IV kw. 2012	71,9	168,4	348,1	301,8	160,1	454,3
	III kw. 2012	58,0	147,8	284,8	247,2	129,1	330,7
Udział liczby biur w wartości wykonanych przekazów (%)	II kw. 2013	4,7	11,1	21,4	17,9	12,5	32,3
	I kw. 2013	4,6	11,7	22,5	20,9	11,4	28,9
	IV kw. 2012	4,8	11,2	23,1	20,1	10,6	30,2
	III kw. 2012	4,8	12,3	23,8	20,6	10,8	27,6
Udział narastająco (%)	II kw. 2013	4,7	15,8	37,2	55,2	67,7	100
	I kw. 2013	4,6	16,3	38,8	59,7	71,1	100
	IV kw. 2012	4,8	16,0	39,1	59,2	69,8	100
	III kw. 2012	4,8	17,1	40,9	61,6	72,3	100

Poniższy wykres przedstawia zależność pomiędzy średnią wartością zrealizowanej transakcji płatniczej, a liczbą zrealizowanych transakcji⁴ ogółem. Jak widać, nie ma korelacji pomiędzy średnią wartością transakcji płatniczych, a wielkością biura mierzoną ilością zrealizowanych transakcji.

⁴ Na wykresie nie ujęto 5 biur usług płatniczych, których średnia wartość przekazu wyniosła ponad 1 tys. zł.

2. Zabezpieczenia (polisy/gwarancje) transakcji realizowanych przez BUP

Do dnia 17 września 2013 r. KNF otrzymała 81 umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych oraz 1 063 polis ubezpieczeniowych od biur usług płatniczych wpisanych do rejestru KNF do końca czerwca 2013 r. Natomiast 93 biura usług płatniczych nie przesyłały KNF ani polis, ani umów gwarancji.

Większość przesłanych przez biura usług płatniczych do KNF polis ubezpieczeniowych została wystawiona przez dwa Towarzystwa Ubezpieczeniowe. Część umów ubezpieczeniowych nie spełnia wszystkich warunków, określonych w przepisach Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia biur usług płatniczych wymaganego w związku z wykonywaniem transakcji płatniczych wynikających z umowy o świadczenie usług płatniczych (Dz. U. z 2012 r. Nr 76 poz. 434). Biura usług płatniczych, przy odnawianiu umów zabezpieczających środki klientów na kolejne okresy, wybierają polisy ubezpieczeniowe zamiast umów gwarancji.

Liczba BUP, które przekazały do KNF umowy gwarancji albo polisy ubezpieczeniowe

Wyszczególnienie	III kw. 2012 r.	IV kw. 2012 r.	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.
Gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe	198	200	171	81
Polisy ubezpieczeniowe	802	877	912	1 063
Liczba biur, które powinny przesłać umowy gwarancji/polisy	1 085	1 122	1 159	1 237
% biur które przesyłały umowy gwarancji/polisy	92	96	93	92

Biura usług płatniczych, które przekazały KNF informację o liczbie i wartości przekazów pieniężnych zrealizowanych w II kwartale 2013 r. wraz z polisami ubezpieczeniowymi albo gwarancjami (**łącznie 924 biura**), zrealizowały przekazy pieniężne na łączną kwotę 1 442 mln zł, natomiast wartość ich zabezpieczeń wyniosła 30,5 mln zł, **co stanowi 2,1% wartości zrealizowanych w tym kwartale transakcji płatniczych (miesięcznie wykonały one przekazy o wartości 481 mln zł, a średni miesięczny poziom ochrony wynosił 6,4%)**.

W I kwartale 2013 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 457 mln zł, a wartość zabezpieczeń 31 mln zł. Miesięczny poziom ochrony wynosił w tym przypadku 6,8%.

W IV kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 491 mln zł, a wartość zabezpieczeń 34 mln zł. Miesięczny poziom ochrony wynosił wówczas 7%.

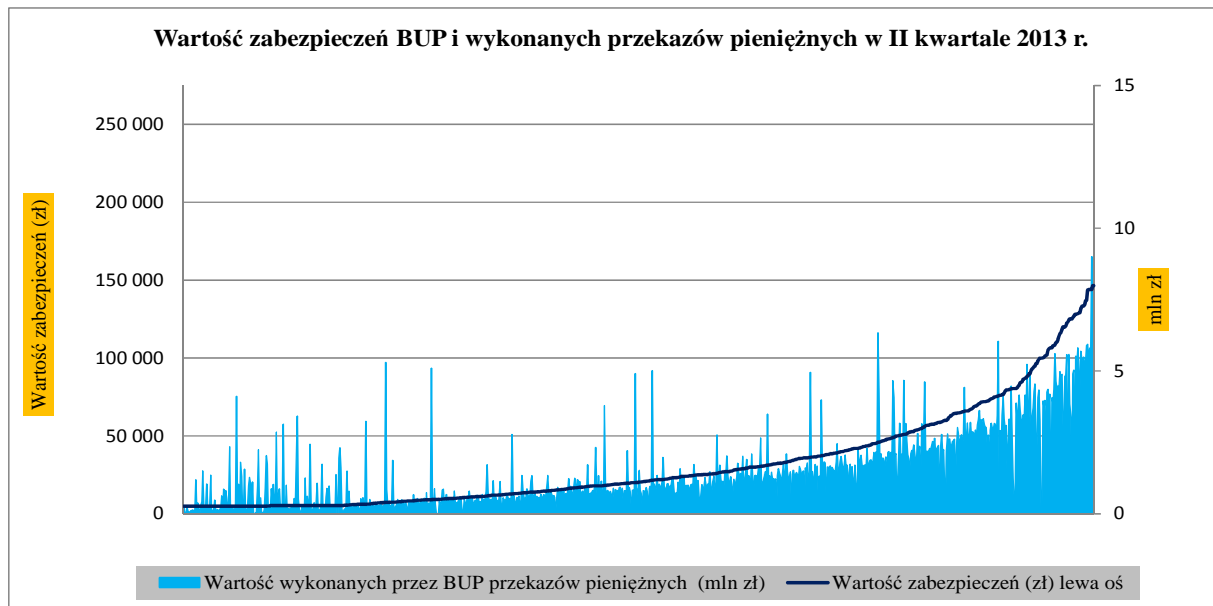
W III kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 324 mln zł, a wartość zabezpieczeń 26 mln zł, co dawało miesięcznie ochronę środków finansowych na poziomie 7,9%.

Z danych przekazywanych KNF przez BUP wynika, że z kwartału na kwartał maleje wskaźnik zabezpieczenia realizowanych transakcji przez polisy ubezpieczeniowe albo umowy gwarancji.

Wynika to m.in. z faktu, że odnawiane aktualnie polisy ubezpieczeniowe albo umowy gwarancji posiadają niższy wskaźnik (0,6% zamiast 1,2%) kalkulacji minimalnej sumy gwarancyjnej, która w obecnym stanie prawnym nie może być niższa niż równowartość 1 200 euro (pierwotnie kwotę tę ustalono na poziomie 18 000 euro).

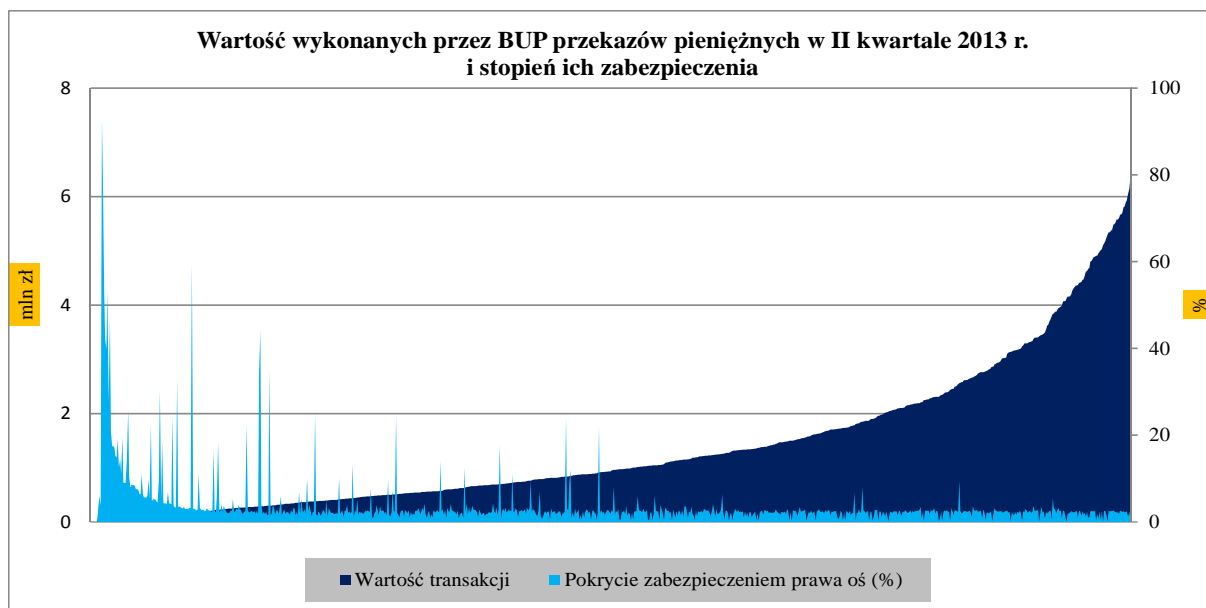
**Wartość przekazów pieniężnych oraz kwota zabezpieczona
i niepokryta przez polisy OC albo umowy gwarancji biur usług płatniczych (mln zł)**

mln zł	IV kwartał 2012 r.			I kwartał 2013 r.			II kwartał 2013 r.		
	wartość przekazów	zabezpieczone	niezabezpieczone	wartość przekazów	zabezpieczone	niezabezpieczone	wartość przekazów	zabezpieczone	niezabezpieczone
kwartalnie	1 473	34	1 439	1 372	31	1 341	1 442	31	1 411
miesięcznie	491	34	457	457	31	426	481	31	450

W 653 biurach relacja zabezpieczeń do wykonanych transakcji płatniczych kształtowała się na poziomie przewyższającym średnią (w 7 BUP przekraczała 50%). Biura te zrealizowały transakcje o łącznej wartości 876,1mln zł (60,8% ogółu transakcji płatniczych analizowanych biur w II kwartale 2013 r.).

4 biura, które w II kw. 2013 r. przekroczyły dopuszczalny miesięczny limit transakcji, charakteryzowało się wskaźnikiem pokrycia transakcji płatniczych zabezpieczeniami w przedziale od 0,03% do 1,6%.

II. Postępowania BUP w sprawie kar pieniężnych według stanu na dzień 17 września 2013 r.

W dniu 29 lipca 2013 r. KNF skierował do biur usług płatniczych 42 zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, odpowiednio, w związku z:

- a) naruszeniem przepisu art. 125 ust. 6 uup, tj. brakiem przekazania KNF w ustawowym terminie oryginału umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji – 14 zawiadomień,
- b) naruszeniem przepisu art. 128 ust. 1 pkt 2 uup, tj. brakiem przekazania KNF w ustawowym terminie informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych wykonanych w roku 2012 – 13 zawiadomień,
- c) naruszeniem przepisów art. 125 ust. 6 i art. 128 ust. 1 pkt 2 uup, tj. brakiem przekazania KNF w ustawowym terminie oryginału umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji oraz informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych – 15 zawiadomień.

Do dnia 17 września 2013 r.:

- a) liczba zawiadomień niedoręczonych i zwróconych do KNF wyniosła 12 sztuk;
- b) w 16 sprawach wszczętych na podstawie zawiadomień z dnia 29 lipca 2013 r. strony przesłały do KNF wyjaśnienia lub dokumenty, mogące mieć znaczenie dla wyniku postępowania (tj. polisy potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, gwarancje, informacje o liczbie i wartości transakcji).

Planowane działania w związku z prowadzonymi postępowaniami obejmują:

- a) Wysyłkę pism do BUP przed wydaniem decyzji (w trybie art. 10 KPA), zawierających informację o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań,

b) Wydanie decyzji w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych.

III. Proponowane działania nadzorcze wobec BUP

Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia oraz analizę przekazywanych przez BUP informacji, kierując się zasadą proporcjonalności w kontekście ryzyka, generowanego przez biura po stronie systemu finansowego, KNF będzie kontynuować dotychczasowe działania nadzorcze wobec BUP, przewidziane w uup, polegające w szczególności na:

- 1) weryfikacji realizacji obowiązku przekazywania przez BUP oryginału umowy ubezpieczenia albo gwarancji, z uwzględnieniem ich zgodności z przepisami uup i wydanymi na jej podstawie rozporządzeniami wykonawczymi oraz terminowości realizacji tego obowiązku;
- 2) analizie przesyłanych informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych pod kątem przestrzegania ustawowych limitów wielkości obrotu;
- 3) informowaniu BUP o konieczności dostosowania rozmiaru prowadzonej działalności do ustawowych limitów albo przekształcenia się w KIP;
- 4) monitorowaniu terminowości przesyłania danych sprawozdawczych;
- 5) kontroli terminowości realizacji przekazów pieniężnych w ramach zapoczątkowanego w lipcu 2013 r. 2-letniego cyklu ankietowego dla BUP (w październiku br. planowana jest wysyłka formularzy ankietowych za II i III kwartał 2013 r. do kolejnych wytypowanych do badania 200 BUP).

Należy jednocześnie podkreślić, że na podstawie obowiązujących przepisów, regulujących funkcjonowanie krajowego rynku usług płatniczych, KNF nie posiada uprawnień, umożliwiających wykreślenie z rejestru tych BUP, które nie wywiązują się z ciążących na nich obowiązków sprawozdawczych, o których mowa powyżej. Propozycja w zakresie odpowiednich zmian w przepisach ustawy o usługach płatniczych została przekazana przez KNF do MF w sierpniu 2013 r.

C. Krajowe instytucje płatnicze (KIP)

I. Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w 2012 roku

W 2012 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych trzem podmiotom, wymienionym poniżej:

- 1) **PayU S.A.** otrzymał zgodę KNF **27 listopada 2012 roku**,
- 2) **BillBird S.A.** otrzymał zgodę KNF **20 grudnia 2012 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 3) **Grupa Finansowa Expert Sp. z o.o.** otrzymała zgodę KNF **20 grudnia 2012 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne).

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w I kwartale 2013 r.

W I kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych 5 podmiotom, wymienionym poniżej:

- 4) **England.pl Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **29 stycznia 2013 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 5) **Transfer24 Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **12 lutego 2013 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 6) **Accord Finance S.A.** otrzymał zgodę KNF **12 marca 2013 roku**,
- 7) **Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService S.A.** otrzymał zgodę KNF **26 marca 2013 roku**,
- 8) **First Data Polska S.A. (FDP)** otrzymał zgodę KNF **26 marca 2013 roku**.

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w II kwartale 2013 r.

W II kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych 4 kolejnym podmiotom, wymienionym poniżej:

- 9) **Grupa „Lew” S.A.** otrzymała zgodę KNF **23 kwietnia 2013 roku**,
- 10) **CashBill S.A.** otrzymał zgodę KNF **7 maja 2013 roku**,
- 11) **PayLane Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **21 maja 2013 roku**,
- 12) **Jax Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **18 czerwca 2013 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne).

II. Informacja o sytuacji finansowej KIP

W każdym kolejnym kwartale informacja sprawozdawcza obejmuje dane dotyczące coraz szerszej grupy podmiotów świadczących usługi płatnicze, tj.:

- na koniec IV kwartału 2012 r. dane dotyczą 3 KIP;
- na koniec I kwartału 2013 r. dane dotyczą 8 KIP;
- na koniec II kwartału 2013 r. dane dotyczą 12 KIP.

1. Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych

Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych (po pomniejszeniach wynikających z przepisów uup) wyniosły 240,1 mln zł na dzień 30 czerwca 2013 r. (wobec 256,2 mln zł w I kwartale 2013 r.). Złożyły się na nie fundusze własne (273,8 mln zł wobec 285,6 mln zł w I kw. 2013 r.) oraz pomniejszenia tych funduszy (33,7 mln zł wobec 29,4 mln zł) o pozycje wymienione w uup i wyszczególnione w poniższej tabeli.

Zestawienie funduszy własnych KIP (zł)

Pozycja	IV kw. 2012 r.	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.
Fundusze własne, w tym:	35 237 287	285 646 032	273 820 976
- kapitał założycielski	34 592 720	240 249 166	251 259 604
- kapitał z aktualizacji wyceny	0	579	0
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych	644 567	45 396 287	22 561 372
Pomniejszenia funduszy własnych:	4 963 492	29 404 725	33 738 274
- akcje lub udziały własne posiadane przez instytucje płatniczą, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości	0	0	0
- wszelkie zobowiązania z tytułu emisji akcji uprzywilejowanych	0	0	0
- wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej	4 131 636	28 572 869	33 737 523
- strata z lat ubiegłych	831 856	831 856	751
- strata w trakcie zatwierdzania	0	0	0
- strata netto bieżącego okresu	0	0	0
Fundusze własne (po pomniejszeniach)	30 273 795	256 241 307	240 082 702

Pomimo wzrostu liczby krajowych instytucji płatniczych z 8 w I kwartale 2013 r. do 12 w II kwartale 2013 r., wartość funduszy własnych w II kwartale br. (po pomniejszeniach) obniżyła się o 16,1 mln zł. Wynika to w szczególności ze zmniejszenia pozycji „niepodzielony zysk z lat ubiegłych”. Pozycja „niepodzielony zysk z lat ubiegłych” obniżyła się w porównaniu z I kwartałem 2013 r. o 49,7%.

Zgodnie z uup, wysokość funduszy własnych krajowej instytucji płatniczej nie może być niższa od minimalnej wartości kapitału założycielskiego, jaki wymagany jest do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP albo kwoty obliczonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie metody obliczania kwoty, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 2 ustawy o usługach płatniczych.

Z uwagi na brak informacji sprawozdawczej o całkowitej wartości transakcji płatniczych wykonanych w ciągu ostatniego roku obrotowego (stanowiącej podstawę do obliczenia kwoty, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 2 uup), który wynika z krótszego niż 12-miesięczny okres działalności KIP, poziom funduszy własnych (po pomniejszeniach) odnoszony jest do kapitału założycielskiego. Zarówno w IV kwartale 2012 r., jak i w I i II kwartale 2013 r. fundusze własne (po pomniejszeniach) 12 licencjonowanych KIP były znacząco wyższe od wymaganego kapitału założycielskiego.

Żadna z krajowych instytucji płatniczych, w przekazanych KNF dokumentach sprawozdawczych, nie zadeklarowała udzielania kredytów płatniczych, co mogłoby dodatkowo zwiększyć ich wymóg kapitałowy (art. 76 ust. 5 uup).

2. Wartość posiadanych środków pieniężnych

Krajowe instytucje płatnicze na koniec czerwca 2013 r. posiadały środki płynne w wysokości 241,4 mln zł (wobec 195,4 mln zł na koniec marca 2013 r.).

Wartość posiadanych finansowych środków płynnych (mln zł)

Pozycja	IV kw. 2012 r.	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.
Środki płynne:	117 663 814	195 389 813	241 405 200
- środki pieniężne w kasie	25 546	922 397	1 931 466
- rachunek bieżący nostro	117 638 268	193 847 965	231 370 369
- należności od podmiotów, którym można przypisać wagę ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności do 7 dni	0	619 451	8 103 365
- instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni	0	0	
- papiery wartościowe uznane jako zabezpieczenie przez NBP	0	0	

3. Informacja o wykonanych transakcjach płatniczych w okresie sprawozdawczym

W II kwartale 2013 r., krajowe instytucje płatnicze wykonały 128,7 mln transakcji płatniczych o wartości 13,5 mld zł (w I kw. 2013 r. odpowiednio: 34,4 mln transakcji o wartości 3,8 mld zł).

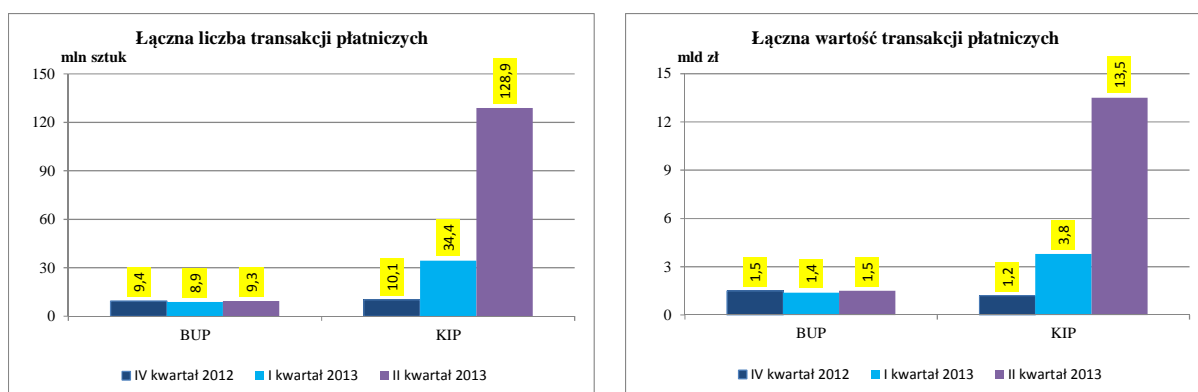
Średnia wartość pojedynczej transakcji wyniosła w II kwartale 2013 r. 105 zł (w I kwartale 2013 r. - 111 zł, a w IV kwartale 2012 r. - 115 zł).

Średnia wartość pobranych opłat i prowizji za realizację pojedynczej transakcji płatniczej wyniosła 1,60 zł (w I kwartale 1,70 zł).

Analiza danych, dotyczących krajowego rynku usług płatniczych, którymi dysponuje KNF, prowadzi do wniosku, że pozycja dominująca w tym obszarze należy do kilku KIP o ugruntowanej pozycji rynkowej, które prowadzą działalność na szeroką skalę.

Jak wynika z poniższego wykresu, łączna liczba i wartość transakcji, zrealizowanych w II kwartale 2013 r. przez 12 KIP, była znacząco wyższa aniżeli skala działalności 969 BUP, które przekazały do KNF informacje sprawozdawcze za wskazany okres. Ponadto, wraz z uzyskiwaniem przez kolejne podmioty zezwoleń na prowadzenie działalności w charakterze krajowych instytucji płatniczych, w kolejnych kwartałach dynamicznie wzrasta dysproporcja pomiędzy łączną skalą działalności KIP a BUP, mierzoną łączną liczbą oraz łączną wartością wykonywanych przez te podmioty transakcji.

Porównanie łącznej liczby i wartości transakcji płatniczych zrealizowanych przez BUP i KIP między IV kwartałem 2012 i II kwartałem 2013 r.⁵

4. Dodatkowe roczne sprawozdania finansowe za 2012 r.

Dodatkowe roczne sprawozdania finansowe i statystyczne za 2012 r. zostały przesłane do KNF przez podmioty, które otrzymały zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych w 2012 r. (na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie kwartalnych i dodatkowych rocznych sprawozdań finansowych i statystycznych krajowej instytucji płatniczej)⁶.

Z otrzymanych informacji o liczbie i wartości wykonanych transakcji płatniczych (według rodzaju usługi płatniczej) za 2012 r. wynika, że najwięcej transakcji płatniczych (7,5 mln sztuk o wartości 886 mln zł) dotyczyło usługi polegającej na zawieraniu umów z przedsiębiorcami o przyjmowanie zapłaty przy użyciu instrumentów płatniczych.

Zrealizowane transakcje płatnicze w 2012 r. według rodzaju usługi płatniczej (w zł)⁷

⁵ Przygotowano na podstawie informacji sprawozdawczych uzyskanych od 1035 BUP za IV kwartał 2012 r., 951 BUP za I kwartał 2013 r. i od 969 BUP za II kwartał 2013 r. oraz od 3 KIP za IV kwartał 2012 r., 8 KIP za I kwartał 2013 r. i od 12 KIP za II kwartał 2013 r.

⁶ Na podstawie § 10 ust. 1 RMF, dodatkowe roczne sprawozdanie finansowe i statystyczne krajowa instytucja płatnicza sporządza na koniec roku obrotowego, uwzględniając sprawozdanie finansowe, o którym mowa w art. 45 ustawy o rachunkowości, zatwierdzone zgodnie z art. 53 ust. 1 tej ustawy. Na podstawie § 10 ust. 2 RMF, dodatkowe roczne sprawozdanie finansowe i statystyczne krajowa instytucja płatnicza przekazuje KNF nie później niż w terminie 20 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.

⁷ Dane z 3 KIP za okres od dnia uzyskania przez te podmioty statusu krajowej instytucji płatniczej do dnia 31 grudnia 2012.

Pozycja	Transakcje płatnicze								
	przyjmowanie wpłat gotówki na rachunek płatniczy	dokonywanie wypłat gotówki z rachunku płatniczego	wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transferu środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub u innego dostawcy przez wykonanie usługi polecenia zapłaty	wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transferu środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub u innego dostawcy przy użyciu karty płatniczej lub podobnego instrumentu płatniczego	wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transferu środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub u innego dostawcy przez wykonanie usługi polecenia przelewu	wydawanie instrumentów płatniczych	zawieranie umów z przedsiębiorcami o przyjmowanie zapłaty przy użyciu instrumentów płatniczych	świadczenie usług przekazu pieniężnego	wykonanie transakcji płatniczych, w przypadku których zgoda płatnika na wykonanie transakcji udzielana jest przy użyciu urządzenia telekomunikacyjnego, cyfrowego lub informatycznego, a płatność przekazywana jest jedynie pośrednikowi pomiędzy użytkownikiem zlecającym transakcję płatniczą a odbiorcą.
- liczba wykonanych transakcji płatniczych	0	0	0	103 448	1 987 369	0	7 521 613	514 765	0
- wartość wykonanych transakcji płatniczych	0	0	0	13 450 653	181 391 278	0	885 951 733	82 397 625	0

D. Załącznik: Analiza i podsumowanie wyników badania ankietowego działalności biur usług płatniczych w I półroczu 2013 r.

1. Wprowadzenie

Działalność w obszarze usług płatniczych, prowadzona przez biura usług płatniczych (dalej: biura usług płatniczych lub BUP), objęta jest nadzorem KNF w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199 poz. 1175 z późn. zm., dalej: uup) oraz w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 1149). Zasadniczym celem sprawowanej przez KNF kontroli jest zapewnienie zgodności funkcjonowania biur usług płatniczych z obowiązującymi przepisami, a w rezultacie ochrona interesów uczestników rynku usług płatniczych.

Na podstawie art. 129 ust. 1 w związku z ust. 3 uup, w ramach sprawowanego przez KNF nadzoru nad biurami usług płatniczych, w dniu 12 lipca 2013 r. do 200 biur usług płatniczych zostały skierowane ankiety, dotyczące działalności biur w okresie obejmującym I i II kwartał 2013 roku. Celem badania było pozyskanie informacji na temat specyfiki funkcjonowania biur usług płatniczych, w tym w szczególności potwierdzenie terminowości realizowanych przez te podmioty transakcji płatniczych.

Zawarte w ankiecie pytania dotyczyły wskazanych poniżej obszarów:

- a) prowadzenia przez biuro usług płatniczych innej działalności gospodarczej niż świadczenie usług płatniczych oraz przychody osiągnięte ogółem z tytułu prowadzenia tej innej działalności,
- b) liczby i wartości zleceń płatniczych, zrealizowanych w badanym okresie przez biuro usług płatniczych, w tym przez jego agentów,
- c) liczby i wartości zleceń płatniczych, z uwzględnieniem terminu ich przekazania na rachunek odbiorcy lub dostawcy odbiorcy,
- d) skali wartości 10 najwyższych przekazów, zrealizowanych w okresie objętym badaniem, odpowiednio, za I oraz II kwartał 2013 r.

Próba badawcza objęła 200 spośród 1 239 podmiotów, figurujących w elektronicznym rejestrze usług płatniczych według stanu na dzień 12 lipca 2013 r. Wskazana grupa biur usług płatniczych, objętych badaniem, wytypowana została wg kryterium daty rejestracji (200 pierwszych aktywnych, tj. niewykreślonych, podmiotów z listy).

Z rozmów telefonicznych, przeprowadzonych przez pracowników KNF z adresatami ankiet wynika, że podmioty prowadzące biura usług płatniczych mają problemy z identyfikacją i opisaniem podstawowych czynności, które składają się na prowadzenie działalności w zakresie usług płatniczych. Kierowane do KNF w związku z ankietą zapytania dotyczyły takich kwestii, jak wyjaśnienie poszczególnych elementów ankiety, potwierdzenie prawidłowości odpowiedzi na poszczególne pytania, wyjaśnienie podstawowych pojęć, w rodzaju uznania lub obciążenia rachunku bankowego. Ankietowani wskazywali także na znaczną trudność w zakresie uzupełnienia ankiety o dane obejmujące wskazanie 10 największych transakcji płatniczych, zrealizowanych w danym kwartale, jak również określenia liczby dni roboczych, jaka upływa od dnia otrzymania środków od płatnika (klienta) do dnia obciążenia odpowiednią kwotą rachunku BUP i przesłania środków

płatniczych na rachunek odbiorcy lub dostawcy odbiorcy. Pracownicy BUP lub prowadzący biura usług płatniczych podkreślali brak wyposażenia stosowanych systemów, służących do rozliczeń transakcji płatniczych, w niezbędne funkcjonalności, które wspomagałyby szybkie generowanie, agregowanie i przetwarzanie zawartych w nich danych dla celów sprawozdawczych. Badanie zakończyło się wpływem do KNF 154 wypełnionych druków ankietowych. Po odrzuceniu formularzy wypełnionych częściowo lub zawierających błędy, skutkujące niemożnością uwzględnienia w analizie wykazanych w nich danych, ocenie poddano wyniki zawarte w 130 ankietach.

Według przyjętych przez KNF założeń, przeprowadzona ankieta w odniesieniu do grupy 200 BUP stanowi realizację I etapu badania, które zgodnie z ustalonym harmonogramem będzie realizowane w okresie najbliższych 2 lat (2013-2015) w podziale na kwartały. W tym czasie planowane jest pozyskanie danych z obszarów objętych ankietą (wskazanych powyżej) od wszystkich biur usług płatniczych zarejestrowanych w Polsce.

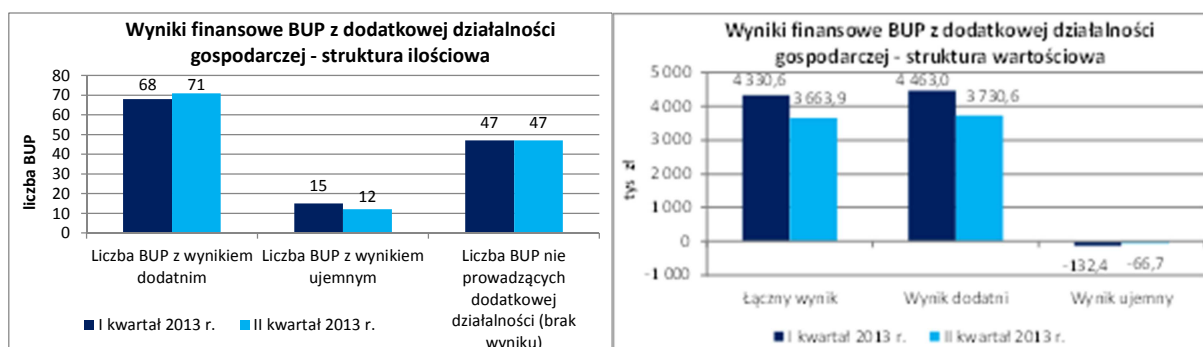
2. Przychody BUP z tytułu prowadzenia działalności innej niż świadczenie usług płatniczych

Analiza wyników ankiety prowadzi do wniosku, że ok. **64% biur usług płatniczych spośród 130 podmiotów objętych badaniem, obok świadczenia usług płatniczych, prowadzi dodatkową działalność gospodarczą (innego rodzaju), a tym samym spełnia definicję hybrydowego biura usług płatniczych, o której mowa w art. 2 ust. 8 uup.**

Pośród najczęściej wskazywanych przez hybrydowe biura usług płatniczych obszarów działalności, wskazać należy w szczególności:

- a) pośrednictwo kredytowe,
- b) pośrednictwo ubezpieczeniowe,
- c) sprzedaż artykułów spożywczych,
- d) sprzedaż wyrobów tytoniowych,
- e) sprzedaż prasy,
- f) świadczenie usług kserograficznych,
- g) prowadzenie kolektury totalizatora sportowego.

Poniższe wykresy obrazują uzyskiwane przez BUP wyniki finansowe, osiągnięte w badanym okresie przez 130 ankietowanych podmiotów.

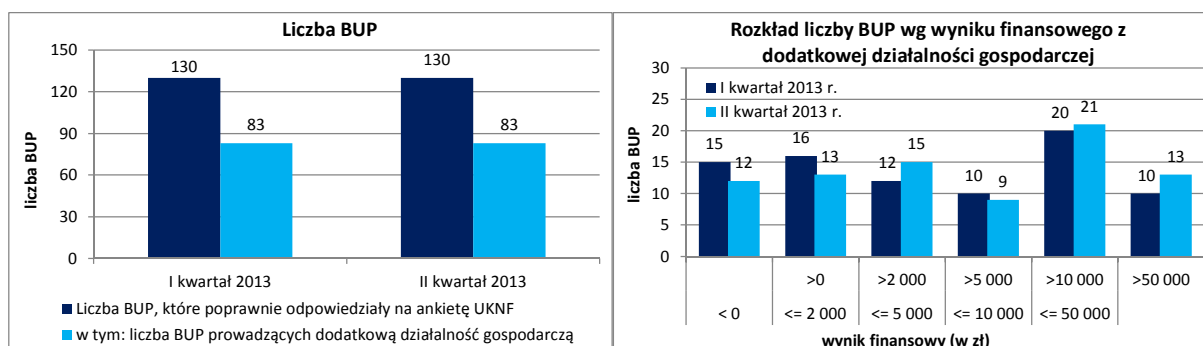

W okresie objętym badaniem, tj. w pierwszym półroczu 2013 r., większość biur usług płatniczych, prowadzących dodatkową działalność gospodarczą, osiągnęła z tego tytułu zysk. W I kwartale br. dodatnim wynikiem finansowym z działalności hybrydowej wykazało się 68 biur usług płatniczych, natomiast w drugim – 71 BUP. Ilość podmiotów, które z tytułu dodatkowej działalności odnotowały ujemny wynik finansowy, wyniosła, odpowiednio, w I kwartale - 15 BUP, a w II kwartale 12 BUP spośród 83 biur, które zadeklarowały, że działalność w zakresie usług płatniczych świadczą jako biura hybrydowe.

Łącznie, biura usług płatniczych w I kwartale 2013 r. osiągnęły dodatni wynik finansowy w wysokości 4 330,6 tys. zł, natomiast w drugim kwartale – w wysokości 3 663,9 tys. zł. Wynika stąd, że łącznie dodatni wynik finansowy BUP z tytułu działalności dodatkowej (inne niż świadczenie usług płatniczych) obniżył się w II kwartale br. o kwotę 666,7 tys. zł.

Ok. 36 % biur z badanej próby 130 BUP (tj. 47 BUP) prowadzi działalność wyłącznie w zakresie usług płatniczych, a tym samym nie spełnia warunków definicji hybrydowego biura usług płatniczych, zawartej w art. 2 ust. 8 uup. Oznacza to, że BUP mieszczące się w tej grupie nie generują przychodów, ani też ryzyka poniesienia strat z tytułu dodatkowej działalności, które mogłyby wywrzeć potencjalnie negatywny wpływ na bezpieczeństwo transakcji realizowanych w ramach świadczenia usług płatniczych.

Poniższe wykresy obrazują kształtowanie się wyników finansowych z dodatkowej działalności gospodarczej, uzyskiwane przez 83 BUP (tj. ok. 64% spośród 130 BUP objętych ankietą), które zadeklarowały prowadzenie działalności w charakterze hybrydowego biura usług płatniczych.

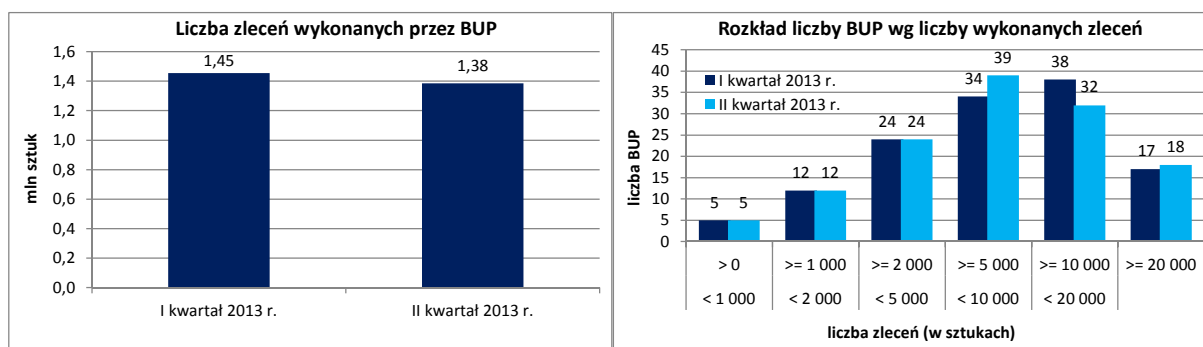
W każdym z analizowanych przedziałów czasowych, tj. zarówno w I, jak i w II kwartale 2013 r., dominowały podmioty, które osiągnęły dodatni wynik finansowy w przedziale pomiędzy 10 000 zł a 50 000 zł (w I kwartale - 20 podmiotów, w II kwartale – 21 podmiotów). Z kolei, 19% ankietowanych hybrydowych biur usług płatniczych w I kwartale oraz 15% w II kwartale osiągnęło dodatni wynik finansowy w wysokości nieprzekraczającej kwoty 2 000 zł.

Należy podkreślić, że ujemny wynik finansowy na dodatkowej działalności gospodarczej w I kwartale br. odnotowało 15 podmiotów, natomiast w II kwartale - 12. Relacja łącznego dodatniego wyniku finansowego wszystkich hybrydowych BUP do łącznego ujemnego wyniku finansowego hybrydowych biur usług płatniczych nie była znacząca i wyniosła mniej niż 3% wartości dodatniego wyniku.

3. Liczba zrealizowanych zleceń płatniczych

Liczba przekazów zrealizowanych przez BUP w I kwartale br. wyniosła 1,45 mln sztuk i była o 70 tys. sztuk wyższa niż w II kwartale bieżącego roku.

Poniższy wykres przedstawia liczbę transakcji płatniczych, wykonanych przez BUP, odpowiednio, w I i II kwartale.

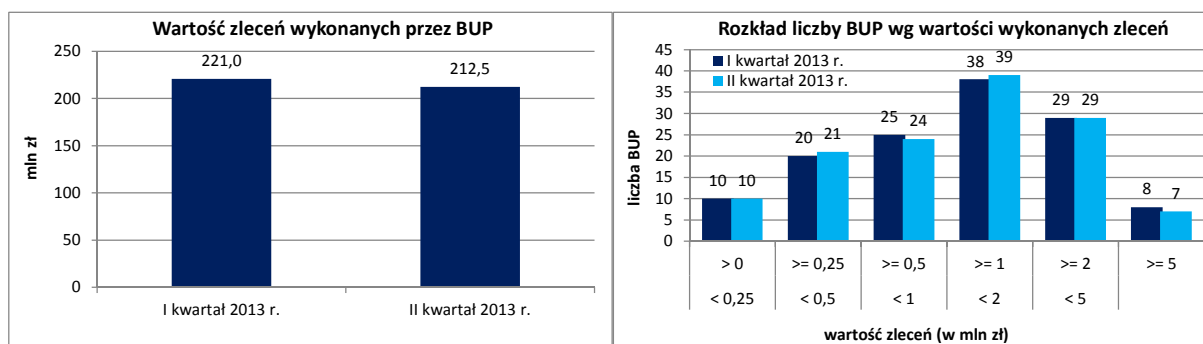

Najwięcej podmiotów (72 BUP w I kwartale br., 71 BUP w II kwartale br.) w każdym z okresów kwartalnych objętych badaniem, zrealizowało zlecenia płatnicze w przedziale pomiędzy 5 000 a 20 000 sztuk.

Najmniej zrealizowanych zleceń płatniczych (przekazów), w ilości nie przekraczającej 2 000 szt. – w każdym z badanych kwartałów - wykazało 17 BUP.

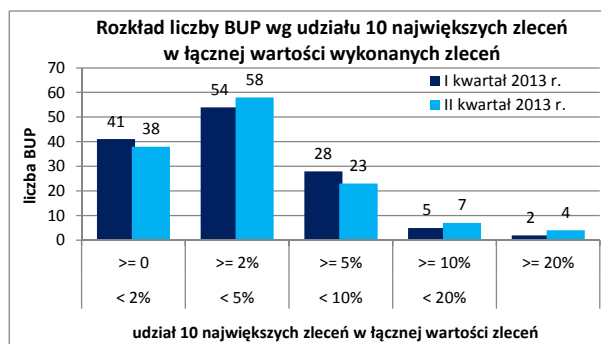
4. Wartość zrealizowanych zleceń płatniczych

Wartość zleceń zrealizowanych przez biura usług płatniczych w I kwartale 2013 r. wyniosła łącznie 221,0 mln zł, natomiast w II kwartale br. była o 8,4 mln zł niższa i osiągnęła poziom 212,5 mln zł.

W grupie badanych podmiotów dominują biura (odpowiednio 38 BUP, tj. ok. 30% w I kwartale 2013 r. oraz 39 BUP, tj. ok. 30% w II kwartale 2013 r.), które w każdym z analizowanych okresów zrealizowały zlecenia na łączną kwotę mieszczącą się w przedziale od 1 do 2 mln złotych. Transakcje płatnicze w kwocie przekraczającej 5 mln zł (za kwartał) zostały wykonane przez odpowiednio 8 (I kwartał) i 7 biur (II kwartał). W omawianym zakresie dane za I i II kwartał 2013 r. kształtują się na zbliżonym poziomie, bez znaczących rozbieżności.

Wykres przedstawia rozkład liczby BUP z perspektywy udziału sumy 10 najwyższych zrealizowanych zleceń w łącznej wartości przekazów pieniężnych:

Z ww. wykresu wynika, że w przypadku większości BUP objętych ankietą (tj. 54 biur w I kwartale br. oraz 58 biur w II kwartale), udział sumy 10 zleceń płatniczych o najwyższej wartości stanowił od 2% do 5% wartości ogółu zrealizowanych w poszczególnych kwartałach transakcji płatniczych.

5. Terminowość zrealizowanych zleceń płatniczych

Na podstawie art. 54 ust. 1 uup, dostawca płatnika (tu: biuro usług płatniczych) jest obowiązany doprowadzić do uznania rachunku płatniczego dostawcy odbiorcy kwotą transakcji płatniczej zainicjowanej przez płatnika **nie później niż do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu zlecenia**. Ustęp 2. tego samego przepisu stanowi, że termin określony w art. 54 ust. 1 uup może zostać przedłużony o jeden dzień roboczy, w przypadku gdy dostawca płatnika otrzymał zlecenie płatnicze w postaci papierowej.

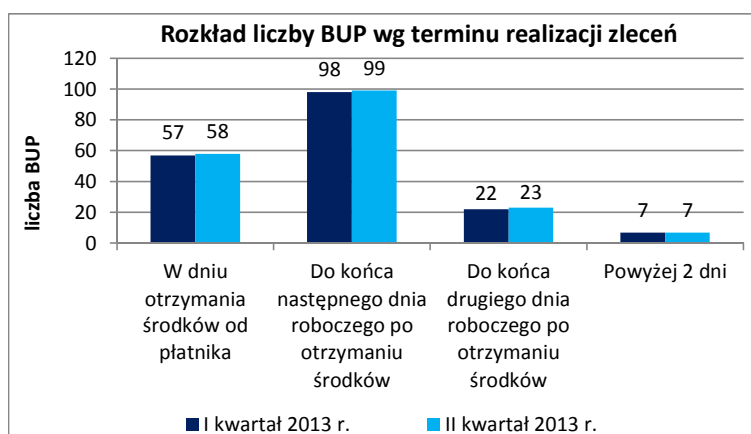
Mając powyższe na uwadze, należy zastrzec, że dla potrzeb niniejszej ankiety „terminowość realizacji zlecenia płatniczego” została zdefiniowana jako **liczba dni, jaka upływa od dnia otrzymania środków od klienta do dnia obciążenia rachunku rozliczeniowego biura usług płatniczych**. Przedstawione podejście do opisywanego zagadnienia zostało podyktowane licznymi (zgłaszanymi przez biura usług płatniczych w związku z ankietą) zastrzeżeniami co do niemożności ustalenia terminu, w którym faktycznie następuje uznanie rachunku płatniczego odbiorcy lub dostawcy odbiorcy kwotą transakcji płatniczej. Z powyższych względów, dla potrzeb ankiety przyjęto, że **punktem odniesienia dla oceny terminowości realizacji transakcji będzie ilość dni, jaka upływa od dnia otrzymania środków od klienta przez BUP do dnia, w którym następuje obciążenie rachunku rozliczeniowego biura usług płatniczych**.

Warto mieć również na uwadze, że część ankietowanych biur usług płatniczych, kwalifikując poszczególne transakcje według terminu ich realizacji, zamiast uwzględniać w tym kontekście tylko dni robocze, dokonywała stosownego przyporządkowania z uwzględnieniem dni wolnych od pracy. Na podstawie szeregu rozmów telefonicznych, przeprowadzonych przez pracowników KNF z ankietowanymi podmiotami, można stwierdzić, że kwestia terminowości realizacji płatności stanowiła jedno z kluczowych problemowych zagadnień właśnie z uwagi na to, że biura usług płatniczych nie mają możliwości ustalić momentu uznania kwotą „x” rachunku odbiorcy lub dostawcy odbiorcy.

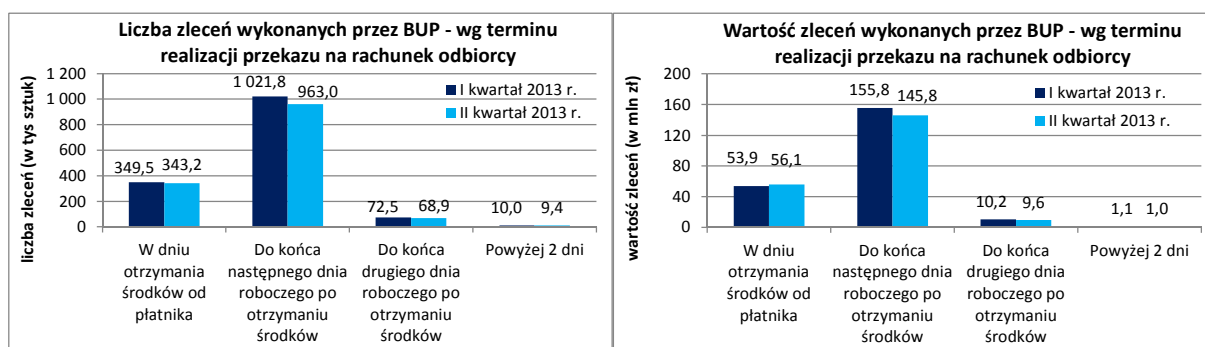
Z danych pozyskanych w ramach badania ankietowego wynika, że biura usług płatniczych większość transakcji płatniczych realizują terminowo, tj. obciążają swój rachunek rozliczeniowy w dniu otrzymania środków od płatnika (wg wskazań ok. 43% BUP) albo do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu środków od klienta (wg wskazań 75% BUP)⁸. Najwięcej zleceń płatniczych przekazywanych jest przez BUP na rachunek odbiorcy lub dostawcy odbiorcy do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu środków, tj.:

- a) 1 022 tys. zleceń o łącznej wartości 156 mln zł w I kwartale 2013 r., oraz
- b) 963 tys. zleceń o wartości 146 mln zł w II kwartale 2013 r.

W terminie powyżej 2 dni roboczych od otrzymania środków płatniczych od klienta, wykonanych zostało 10 tys. zleceń o wartości 1,1 mln zł (dane za I kwartał 2013 r.) oraz 9,4 tys. zleceń o wartości 1 mln zł (dane za II kw. 2013 r.).

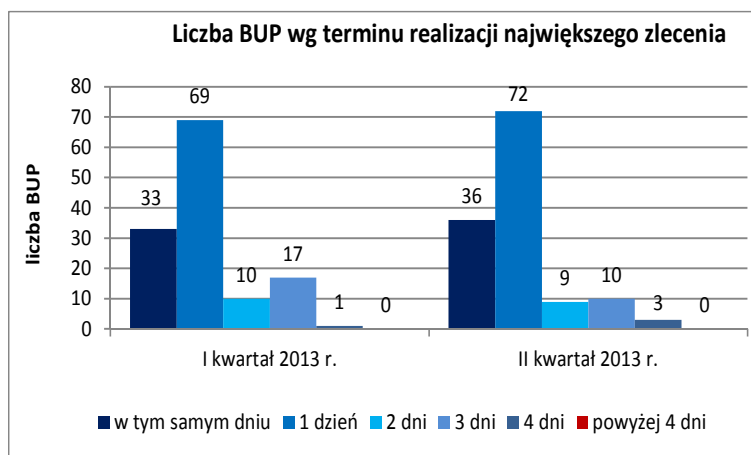
Spośród biur objętych badaniem, według danych zarówno za I, jak i za II kwartał 2013 r., tylko 7 BUP ujawniło, że w kontrolowanym okresie wystąpiły po ich stronie zlecenia, których realizacja trwała dłużej niż 2 dni. Udział tego rodzaju przekazów w ogólnej liczbie przekazów pieniężnych realizowanych przez BUP nie jest znaczący i stanowi ok. 0,5% wszystkich wykonanych transakcji.

Ocena terminowości realizacji zleceń, zidentyfikowanych przez poszczególne BUP jako zlecenia o najwyższej wartości w danym kwartale, prowadzi do wniosku, że przeszło 50% podmiotów

⁸ W ankiecie można było przyporządkować transakcje do jednej lub kilku z dostępnych 4 kategorii, w zależności od terminu realizacji zlecenia płatniczego. W związku z tym, prezentowane dane nie sumują się do 100%.

(odpowiednio, 69 BUP w I kwartale br. oraz 72 BUP w II kwartale br.) wykonało zlecenia o najwyższej wartości w terminie jednego dnia od daty, w której przyjęło to zlecenie do realizacji.

Z danych przekazanych przez biura usług płatniczych wynika, że:

- w I i II kwartale br., odpowiednio, 33 oraz 36 biur usług płatniczych (na 130 BUP objętych badaniem) zrealizowało zlecenia płatnicze w tym samym dniu, w którym otrzymały środki płatnicze od klienta,
- w I i II kwartale br., odpowiednio, 69 oraz 72 biura usług płatniczych (na 130 BUP objętych badaniem) zrealizowały zlecenia płatnicze do końca następnego dnia roboczego po dniu, w którym otrzymały środki płatnicze od klienta,
- sporadyczne są przypadki, w których przekazy pieniężne realizowane są w terminie przekraczającym 3 dni robocze od dnia przekazania środków płatniczych przez klienta.

6. Podsumowanie

- ✓ Ankiety skierowano do 200 zarejestrowanych biur usług płatniczych;
- ✓ Po odrzuceniu formularzy wypełnionych częściowo lub zawierających błędy, skutkujące niemożnością uwzględnienia zawartych w nich danych w przedmiotowej analizie, ocenie poddano wyniki zawarte w 130 ankietach;
- ✓ Ok. 64% biur usług płatniczych spośród 130 podmiotów objętych badaniem prowadzi dodatkową działalność, a tym samym spełnia warunki do uznania ich za hybrydowe biura usług płatniczych;
- ✓ Ok. 80% biur usług płatniczych spośród biur prowadzących dodatkową działalność gospodarczą, osiąga z tego tytułu zysk. Ok. 20% BUP nie generuje przychodów z dodatkowej działalności albo notuje w tym obszarze straty;
- ✓ Liczba przekazów zrealizowanych przez ankietowane podmioty w I kwartale br. wyniosła 1,45 mln sztuk i była o 70 tys. sztuk wyższa niż w II kwartale bieżącego roku (1,38 mln sztuk);
- ✓ Wartość zleceń zrealizowanych w I kwartale 2013 r. wyniosła łącznie 220,95 mln zł, natomiast w II kwartale była o 8,41 mln zł niższa i osiągnęła poziom 212,54 mln zł;

- ✓ W grupie badanych podmiotów dominują biura (ok. 30% BUP w danych zarówno za I, jak i za II kwartał 2013 r.), które zrealizowały zlecenia płatnicze na łączną kwotę w przedziale od 1 do 2 mln złotych;
- ✓ Ok. 70% BUP deklaruje wykonywanie zleceń płatniczych nie później niż w terminie do końca następnego dnia roboczego po otrzymaniu środków płatniczych od klienta;
- ✓ Ok. 80% hybrydowych BUP objętych ankietą generuje dodatni wynik finansowy z tytułu prowadzonej dodatkowej działalności.

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11 (95)
e-mail: knf@knf.gov.pl

www.knf.gov.pl